

Chtěl bych být Ovádem!

V listopadovém vydání Agory si pan Míčka z Jihočeské univerzity stěžuje na způsoby profesora Ctirada Pospíšila. Staví do kontrastu Pospíšilovo vědecké renomé a jeho hrubost. A co víc, významný teolog má dítě, nebo možná dvě! A ani to sám nepopírá! Pak autor přechází do obecnější roviny. Jak se postavit k porušování celibátu stran katolických kněží?

Rozsah článku neumožnil autorovi více než toto zásadní téma nakousnout a využít k závěrečné morální smeči: „Ctirade, odstupte!!! ‚Ováde‘, odstupte!!!“

Na teologické fakultě studuji třetím rokem a s profesorem Pospíšilem jsem se poprvé setkal v rámci semináře „Teologie 20. století“. Má zkušenost z půlročních pondělních dvouhodinovek potvrzuje výchozí tvrzení pana Míčky: Pospíšil je inspirativní osobnost, zároveň prudký a často nevybíravý. Jednoho kolegu vyhodil ze seminární místnosti, přičemž po něm metal knihami, kterými chtěl tento student podpořit své vystoupení. Pospíšil ovšem, jakkoliv přemrštěně, jen reagoval na skutečnost, že zmíněný student projevil elementární neznalosti v předmětu, který studoval již čtvrtým rokem. Nasetkal jsem se ale s tím, že by podobné Pospíšilovy výlevy byly osobního rázu, šly navrub záští, pýše nebo jinému charakterovému pokřivení.

Pan Míčka napsal článek na základě zprostředkovaných zpráv konsternovaných kolegů, proto nemohl postihnout, že za drsnou fasádou prof. Pospíšila se skrývá – dle mého soudu – dobré lidské srdce (a neustále hledající křesťan).

Závažné téma celibátu se mi zdá poněkud neorganicky spojeno s předchozími stížnostmi na náuru prof. Pospíšila. Porušením celibátu samozřejmě pohoršení vzniká. Každý máme svou minulost, kterou nemůžeme smazat. Některé činy s sebou nesou následky na celý život, jiné jako by budoucnost téměř neovlivňovaly. Myslím, že stoprocentní morální život není v moci žádného člověka (bohužel i bohudík) a že mravní pády nediskvalifikují

Kresba Michal Kožnar

teologickou práci – ta je živena zápallem, láskou k Bohu a erudicí, nikoliv primárně bezúhonností.

Otázka kněžského celibátu a setrvávání v řeholním stavu, když má člověk dítě, je obtížná, především pro rodiče. Kněz či řeholník se Bohu zaváže na celý život, pak z příčin plně známých většinou jen jemu samotnému (a někdy ani to ne), slib poruší. Co dál? Čím je více vázán – prvotním slibem nebo povinností k dítěti? Je to dilema možná ne nepodobné situaci, kdy má muž vlastní rodinu a k tomu se sekretářkou nemanželské dítě. Kněžské a řeholní povolání není pro katolíky jen „zaměstnání“, ale Boží nabídka, kterou člověk přijme. A tato nabídka není vázána na to, že člověk vždy do puntíku splní, co od něho vyžaduje, nýbrž že se snaží celý život znovu a znovu rozpoznávat tuto nabídku jako svou cestu na celý život. Dovolte opět analogii s rodinou: Vztah partnerů také zažívá mnoho otřesů, změn vidění, proměn v přístupu k sobě navzájem, nevěr, možná i rozchodů a opětných udobření. I pan Míčka píše, že sám nezačínal svůj křesťanský život přesně podle katolické morálky. Myslím, že by měl dodat, že také neví, co ho v životě čeká. Zkrátka je velmi ošemetné vynášet soudy nad lidskými osudy.

Filip Malý

Autor pracuje na FF UK, studuje na KTF UK.

Právo na dobrou pověst

Rád bych reagoval na článek R. Míčky „Ctirad ‚Ovád‘ Pospíšil?“ (Agora č. 26, listopad 2006). Autor v článku nejprve krátce představuje osobnost prof. Ctirada Václava Pospíšila, OFM, a dále uvádí „zákulisní informace týkající se jeho osoby, které budí mnohá překvapení a pohoršení“. Podle svědectví Míčkových kolegů doktorandů TF JU se prý prof. Pospíšil na setkání systematických teologů na KTF v Praze choval k budoujovické delegaci teologů zcela arogantně a s despektem. Míčka dále uvádí, že „jako blesk z čistého nebe potě přišla zpráva, že Pospíšil je otcem jednoho, či snad dokonce dvou dětí“. Tato informace se prý považuje za veřejné tajemství, o kterém na stránkách www.christnet.cz informuje Jeroným Klimeš. Tato informace pochází podle Klimeše z věrohodných zdrojů a „takřka nikdo, včetně samotného Pospíšila, ji nepopírá“.

David Svoboda

Autor je doktorand na FF UK.

Byl jsem redakcí Agory vyzván, abych reagoval na odpovědi některých čtenářů k článku z předchozího čísla s názvem „Ctirad ‚Ovád‘ Pospíšil?“. Musím předeslat, že sám jsem publikaci takového textu s určitými morálními dilematy zvažoval, dokonce mne někteří kolegové na TF JU odrazovali, jedni z morálních, jiní zase spíše z takřkajících „politických“ důvodů. Trochu překvapením pro mne bylo, že negativní reakce na článek na mou emailovou adresu a do redakce Agory přicházely takřka výhradně od lidí spojených s Katolickou teologickou fakultou UK (mj. oba případy publikovaných reakcí), z Cyrilo-Methodějské teologické fakulty v Olomouci jsem žádnou reakci nezaznamenal. Některé odezvy byly až snad osobního rázu, jiné se odvolávaly na neetičnost publikování takového textu.

Předeslat bych znovu, že nechci zpochybňovat odbornou erudici a přínos prof. Pospíšila k teologické vědě.

Myslím, že by byl výtečným laickým teologem a svůj přínos by mohl v budoucnu i nadále rozvíjet, k tomu však není podle mne zapotřebí „hrát si na řeholníka“. Je pravdou, že v textu jsem se opíral o názory a svědectví jiných osob, ovšem toto nepovažuji za výrazně diskvalifikující. Svědectví druhých je pro mne jako pro křesťana svědectvím dostatečným, pokud jde o věrohodné svědky (na svědectví věrohodných apoštolů ostatně stojí informace o Kristově vzkříšení, jestli nám kecali, naše naděje jsou poněkud prázdné...). Jistěže má jistota o daných věcech kolem prof. Pospíšila je tedy spíše jakousi morální jistotou, mám za to, že jakési fyzické jistoty ve věci jeho dětí nelze beztak nijak dosáhnout, a ani nevím, jestli je to zapotřebí. Ovšem věc je jakýmsi veřejným tajemstvím a o veřejných tajemstvích se, mám za to, psát může, i když nejsou pohodlná. Informaci o Ctiradových dětech a jeho se-

xuálním životě nepovažuji jako takovou za dehonestující (jako pan Svoboda), také mám děti a také občas žiji sexuálním životem.

Mám za to, že u veřejně činných osobností reprezentujících rozličné instituce, dokonce třeba „církve učící“, jako třeba prof. Pospíšil, je, podobně

jako kupříkladu u politiků, umenšeno právo na hájení soukromí a dobrého jména, což se mezi novináři a i na základě výroků soudů obecně akceptuje. Nesoudím prof. Pospíšila jako osobu, dej mu Pán Bůh věčné Nebe, ale myslím, že není možné přehlížet takové věci, které mají širší než soukromý dosah a jsou pro lidi věřící i nevěřící, chtě-nechtě, velkým pohoršením. Z tohoto hlediska není věc soukromou věcí daného člověka a je na něm, aby se s věcí morálně vypořádal, jeho mlčení k tomuto tématu je však výmluvné.

Nemyslím, že o věcech podobného charakteru je třeba navždy mlčet, právě v tom bych spatřoval jisté pokrytectví. Někdy se hovoří o jakémisi církevním fóru internu, tedy o tom, že citlivé věci obdobného charakteru je slušné a žádoucí ponechat jaksi ve skrytu, aby nebudily pohoršení.

Je mi líto, že mne pan Svoboda, který vyučuje filozofii na KTF UK,

považuje za pokrytce a dává mi najevo, že jeho znalosti křesťanské etiky jsou větší (což jistě jsou), kdy o mně dále soudí, že mám trám ve svém oku a přitom hledám třísky v očích jiného. Asi má ale trochu pravdu, musím jít více do sebe.

Proto prosím, nehněvejte se na mne tolik, vždyť já jsem snad také ovád, jako Ctirad. Omlouvám se všem, které jsem svým nerozvážným článkem pohoršil, a navrhuji ukončit tuto debatu, která asi skutečně na stránky Agory nepatří, ponechme ji i nadále doutnat bez naší účasti na liberálních katolických webech, ne již zde, ke škodě těchto konzervativních studentských novin.

Roman Míčka

Autor působí na TF JU.

Děkan TF JU doc. Jiří Kašný, Th.D., se plně distancuje od obsahu článku s názvem Ctirad ‚Ovád‘ Pospíšil? z minulého čísla Agory a považuje jej za vyjádření soukromého názoru PhDr. Romana Míčky.